Geconsolideerde toelichting Verzamelverordening

Algemeen

Deze Verzamelverordening ziet in de eerste plaats toe op de regels die op grond van de Participatiewet, de IOAW, de IOAZ en de BBZ moeten worden vastgesteld, maar gaat verder dan dat. Ook het participatiebeleid dat voortvloeit uit de 'autonome bestuursbevoegdheid' van de gemeente (artikel 149 Gemeentewet) komt aan bod via de inkomensregelingen (zie Hoofdstuk 5).

Deze regels waren voorheen in afzonderlijke verordeningen ondergebracht. We hebben ervoor gekozen om de regels samen te voegen in één document. Dit versterkt de samenhang tussen de verschillende onderdelen, vergroot de leesbaarheid en daarmee ook de uitvoerbaarheid.

De toelichting is beperkt van opzet en gaat uit van het principe, dat de verordening helder genoeg moet zijn en dat slechts wat echt noodzakelijk is voor het goede begrip, wordt verduidelijkt.

Artikelsgewijze toelichting

Enkel die bepalingen die verdere toelichting behoeven worden hieronder behandeld. Ze worden per hoofdstuk toegelicht.

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1: Definities

Begrippen die al zijn omschreven in de Participatiewet, Algemene wet bestuursrecht of de Gemeentewet worden niet afzonderlijk gedefinieerd in deze verordening. Deze zijn vanzelfsprekend van toepassing op deze verordening.

Inkomen

In aanvulling op artikel 32 en 33 van de wet, vallen ook inkomsten uit de algemene bijstand (op grond van Participatiewet, IOAW, IOAZ, BBZ) en uit zelfstandigheid, zowel in het geval van een fulltime ondernemer als in het geval van een parttime ondernemer, onder de definitie van inkomen.

Inwoner

Met inwoner bedoelen wij ook de persoon die een briefadres elders heeft, maar wel feitelijk verblijft binnen de gemeente Rheden. Dit houdt in dat het centrum van het maatschappelijk leven van de persoon zich binnen de gemeente Rheden bevindt.

Mantelzorg

In artikel 1 van deze verordening is de definitie opgenomen van mantelzorg.
Deze begripsbepaling is gebaseerd op het begrip zoals dat wordt gehanteerd in de Wet maatschappelijke ondersteuning (zie artikel 1, eerste lid, van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015).

Voor mantelzorg is vereist dat de verleende zorg de gebruikelijke zorg van huisgenoten voor elkaar overstijgt. Voor de uitleg van wat onder gebruikelijke zorg kan worden verstaan, wordt aangesloten bij de definitie van gebruikelijke zorg in het protocol Gebruikelijke Zorg.

Hoofdstuk 2 Re-integratie

Artikel 2.1 Doelgroep

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 2.2. Maatwerk

Het college moet bij de inzet van de voorzieningen rekening houden met de omstandigheden en functionele beperkingen van een persoon. Met een functionele beperking wordt bedoeld dat iemand belemmerd is in zijn functioneren, zoals slecht zien, psychische problemen of verminderde mobiliteit.

In artikel 2.2, tweede lid, wordt benadrukt dat ondersteuning niet per se de inzet van een voorziening hoeft in te houden. Als het kan, kan worden volstaan met advies of doorverwijzing naar andere instanties.

In artikel 2.2, derde lid, is opgenomen met welke omstandigheden het college in ieder geval rekening moet houden.

Artikel 2.3: Algemene bepalingen over voorzieningen

De wet schrijft niet uitputtend voor welke voorzieningen het college aan moet bieden. Het enige criterium is dat de voorziening gericht moet zijn op de arbeidsinschakeling en moet bijdragen aan het (op termijn) mogelijk maken van reguliere arbeid door een persoon. De verordening biedt geen limitatieve lijst van voorzieningen.

Beëindigingsgronden

Het vijfde lid geeft aan dat het college een voorziening kan beëindigen en in welke gevallen het dat kan doen. Onder beëindigen wordt hierbij ook verstaan het stopzetten van de subsidie aan een werkgever. Bij deze laatste wijze van beëindigen dienen vanzelfsprekend de toepasselijke bepalingen uit het arbeidsrecht en de eventueel aanwezige rechtspositieregeling in acht te worden genomen.

Voor de persoon zoals bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel a onder 2, van de wet wordt op dit punt een uitzondering gemaakt. Voor deze doelgroep geldt dat het college ondersteuning bij de arbeidsinschakeling moet bieden gedurende twee aaneengesloten jaren, tot het moment dat het inkomen uit arbeid in dienstbetrekking gedurende twee aaneengesloten jaren ten minste het minimumloon bedraagt en ten behoeve van die persoon in die twee jaren geen loonkostensubsidie (als bedoeld in artikel 10d van de wet) is verstrekt.

Artikel 2.3a: Maatschappelijke participatie gericht op arbeidsinschakeling

Eerste lid

Dit lid behoeft geen verdere toelichting.

Tweede lid

In dit lid wordt concreet gemaakt waaruit de ondersteuning gericht op arbeidsinschakeling kan bestaan. Deze ondersteuning hoeft echter niet altijd te zien op activiteiten of voorzieningen die door de gemeente worden aangeboden. Het kan ook gaan om het bieden van een zetje in de rug, het geven van de verzekering dat een persoon iets mag zonder dat dit gevolgen heeft voor de uitkering of het wijzen door de consulent van een persoon op bestaande initiatieven en activiteiten waar diegene aan kan deelnemen. Dit is uitgewerkt in de onderdelen a en b.

Onderdeel a ziet op activiteiten of voorzieningen die direct gericht zijn op arbeidsinschakeling, zoals scholing en proefplaatsing. Onderdeel b ziet op meer ondersteunende en activerende vormen van

begeleiding in het voorstadium van arbeidsinschakeling. Deze vormen van ondersteuning zijn uiteindelijk eveneens gericht op arbeidsinschakeling, maar kunnen ook betrekking hebben op het faciliteren van eerste stappen in dat proces.

Derde lid

Dit lid behoeft geen verdere toelichting.

Vierde lid

Op grond van dit vierde lid wordt de ondersteuning nader vormgegeven. Het college moet de aard, inhoud en duur van de ondersteuning afstemmen op de behoeftes, mogelijkheden en capaciteiten van de persoon. Gezien deze mogelijk per persoon verschillen, zal ook de invulling van de ondersteuning verschillen. Daarnaast bepaalt het college de aan de ondersteuning verbonden voorwaarden en verplichtingen en maakt deze kenbaar aan de persoon. Hiermee wordt invulling gegeven aan het aspect van wederkerigheid, waarbij tegenover de geboden ondersteuning ook inzet en medewerking van de persoon wordt verwacht.

Artikel 2.3b: Maatschappelijke participatie niet gericht op arbeidsinschakeling

Eerste lid

Maatschappelijke participatie is niet alleen gericht op arbeidsinschakeling. Als arbeidsinschakeling voor personen niet of nog niet mogelijk is, kan maatschappelijke participatie juist ook gericht zijn op het stimuleren van deelname aan de samenleving. Dit eerste lid regelt de wijze waarop het college ondersteuning kan bieden bij maatschappelijke participatie wanneer arbeidsinschakeling (nog) niet haalbaar is.

Tweede lid

In dit lid wordt concreet gemaakt waaruit de ondersteuning bij maatschappelijke participatie die niet gericht is op arbeidsinschakeling kan bestaan. Deze ondersteuning hoeft echter niet altijd te zien op activiteiten of voorzieningen die door de gemeente worden aangeboden. Het kan ook gaan om het bieden van een zetje in de rug, het geven van de verzekering dat een persoon iets mag zonder dat dit gevolgen heeft voor de uitkering of het wijzen door de consulent van de persoon op bestaande initiatieven en activiteiten waar diegene aan kan deelnemen. Dit is uitgewerkt in de onderdelen a en b.

Onderdeel a ziet op activiteiten of voorzieningen voor personen voor wie arbeidsinschakeling nog niet haalbaar is. Voor deze groep staat participatie centraal in plaats van re-integratie. Daarbij kan onder andere worden gedacht aan mantelzorg, vrijwilligerswerk of deelname aan sociale netwerken.

Onderdeel b ziet op meer ondersteunende en activerende vormen van begeleiding gericht op deelname aan het maatschappelijk leven om sociaal isolement te voorkomen en te doorbreken. Dit gaat bijvoorbeeld om een zetje in de rug, de geruststelling dat deelname geen gevolgen heeft voor de uitkering of een verwijzing naar initiatieven en activiteiten waaraan een persoon kan deelnemen.

Derde lid

Dit lid behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 2.4: Scholing

Dit artikel regelt dat het college een scholingstraject kan aanbieden aan een persoon die behoort tot de doelgroep, zoals beschreven in artikel 2.1, lid 1 en lid 2. Bij de inzet van scholing wordt gekeken naar de arbeidsmarktrelevantie, de duur en de kosten ervan. Gekozen wordt voor die scholing die het snelst leidt tot het beoogde doel.

Artikel 2.5 Voorziening beschut werk

Met ingang van 1 januari 2017 is het college verplicht beschut werk aan te bieden aan personen van wie het college, op advies van UWV, heeft vastgesteld dat zij uitsluitend in een beschutte omgeving onder aangepaste omstandigheden mogelijkheden tot arbeidsparticipatie hebben (artikel 10b, eerste lid, van de Participatiewet). Die verplichting is begrensd: het aantal jaarlijks te realiseren beschutte werkplekken wordt bij ministeriële regeling bepaald. Bij een lager aantal positieve adviezen van UWV blijft de verplichting beperkt tot dat aantal afgegeven positieve adviezen. Bij een hoger aantal positieve adviezen van UWV blijven de aantallen zoals neergelegd in de ministeriële regeling van toepassing.

Gemeente Rheden kiest ervoor om inwoners, eventueel via detachering, in een beschutte omgeving zoveel mogelijk bij reguliere werkgevers te laten werken. Zo nodig wordt een beschutte werkvoorziening voor mensen met een beschut werk indicatie via een dienstverleningsovereenkomst ingekocht.

Artikel 2.6 Proefplaats

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 2.7 Loonkostensubsidie

Dit artikel is een uitwerking van de wettelijke verplichting voor gemeenten om bij verordening te bepalen hoe het administratief proces met betrekking tot het verstrekken van loonkostensubsidie is vormgegeven (artikel 8a, eerste lid en tweede lid, onder c, van de Participatiewet). Door in de verordening naar het werkproces te verwijzen beoogt de wetgever ervoor te zorgen dat werkgevers, in het kader van transparantie, beter weten waar zij aan toe zijn (Kamerstukken II 2019/20, 35 394, nr. 3, p. 54-55).

Omdat alleen personen die behoren tot de doelgroep loonkostensubsidie hiervoor in aanmerking komen, regelt het tweede lid dat op het moment dat er een aanvraag binnenkomt met betrekking tot een persoon ten aanzien van wie nog niet is vastgesteld dat deze onder de doelgroep valt, de aanvraag mede moet worden gezien als een aanvraag om onder de doelgroep te worden gebracht.

Het vierde lid verwijst naar het administratieve werkproces dat door het college wordt gevolgd. Dit betreft het preferente proces loonkostensubsidie. Hiermee wordt gedoeld op het proces zoals dat door “De normaalste zaak”, een netwerk van bijna 700 werkgevers die samen aan de inclusieve arbeidsmarkt bouwen, is ontwikkeld en landelijk is uitgerold. Door hierbij aan te sluiten en het makkelijker te maken voor werkgevers wordt beoogd dat meer personen met een loonkostensubsidie aan het werk kunnen komen.

Artikel 2.8 Persoonlijke ondersteuning

Dit artikel bevat een aantal algemene bepalingen voor de toekenning van persoonlijke ondersteuning bij werk.

Eerste en tweede lid

Deze leden gaan over de aanvraag door werkgever of werknemer. Uiteraard is de aanvraagmogelijkheid geen verplichting. Het college kan ook zelf ambtshalve – dat wil zeggen zonder aanvraag – beoordelen wat nodig is.

Derde lid

Het college houdt rekening met de persoonlijke omstandigheden van de aanvrager en met zijn wensen en die van de werkgever. Als dat nodig is, wint het college een specifiek deskundig oordeel in.

Vierde lid

In artikel 8a, tweede lid, onder g, van de Participatiewet is bepaald dat in de verordening ook moet worden opgenomen op welke wijze wordt voorzien in integrale ondersteuning. In het zesde lid is daartoe bepaald dat het college tijdens het onderzoek, als dat nodig is, ook voorzieningen uit andere wetten (jeugdhulp, Wmo, schuldhulpverlening, enz.) betrekt bij de afweging en zo komt tot een zo goed mogelijk afgestemde integrale dienstverlening.

Vijfde en zesde lid

Vereist is dat de persoon behoort tot de doelgroep, bedoeld in artikel 7 van de Participatiewet. Het is van belang dat de inzet van de persoonlijke ondersteuning en/of overige voorziening noodzakelijk is om het werk uit te kunnen voeren. Om een doelmatige inzet van de re-integratiemiddelen te waarborgen is er een minimale omvang verbonden aan de dienstbetrekking (zesde lid).

Zevende en achtste lid

Het zevende en achtste lid geven aan op welke wijze het college zorgdraagt voor het verstrekken van persoonlijke ondersteuning aan de doelgroep in natura en in de vorm van een subsidie (artikel 8a, tweede lid, onder e, sub 1, van de Participatiewet). Persoonlijke ondersteuning bij werk omvat zowel jobcoaching als interne werkbegeleiding. Deze twee vormen van persoonlijke ondersteuning worden beide benoemd. In het kader van duurzame plaatsing wordt bij voorkeur persoonlijke begeleiding georganiseerd door de werkgever, zijnde interne werkbegeleiding of jobcoach in dienst werkgever. Mocht dit niet mogelijk zijn, of heeft de werknemer een andere begeleidingsvraag, dan zijn de andere varianten ook mogelijk om in te zetten.

Negende lid

Uitgangspunt bij persoonlijke ondersteuning is dat de persoon binnen drie jaar na indiensttreding en/of na start van de ondersteuning bij een lopende dienstbetrekking geacht wordt zijn werk zelfstandig te kunnen uitvoeren. Daarom is de maximale duur van de persoonlijke ondersteuning in beginsel drie jaar in dezelfde dienstbetrekking bij dezelfde werkgever. In specifieke situaties kan de inzet van persoonlijke ondersteuning verlengd worden als dat nog noodzakelijk is. Uiteraard stopt de persoonlijke ondersteuning bij een werkgever op het moment dat de dienstbetrekking met de persoon eindigt. Bij het aangaan van een nieuwe dienstbetrekking (een nieuwe werkgever of bij verandering van functie bij dezelfde werkgever), kan opnieuw persoonlijke ondersteuning worden ingezet voor maximaal drie jaar.

Tiende lid

Het aanbieden van persoonlijke ondersteuning in het geval van een proefplaats (als dus nog geen sprake is van een dienstverband), vormt een uitbreiding op de wettelijke basisplicht om deze ondersteuning aan te bieden ten behoeve van opgedragen taken die worden verricht in het kader van een dienstverband bij een werkgever.

Artikel 2.9a. Jobcoach in dienst van jobcoachorganisatie

Het tweede lid is een uitwerking van artikel 8a, tweede lid, onder e, onderdeel 2, van de Participatiewet, waarin de opdracht is neergelegd om in de verordening aan te geven welke kwaliteitseisen het college stelt aan de jobcoach en hoe deze eisen worden gewaarborgd. Dit is

relevant omdat kwaliteit, en kwaliteitseisen, een waarborg (kunnen) zijn voor een goede inzet van de jobcoach.

Een jobcoach heeft minimaal hbo werk- en denkniveau, een jobcoachopleiding (met bijbehorende bijscholing) en ervaring op het gebied van jobcoaching.

Jobcoaching kan bijvoorbeeld worden ingekocht bij organisaties die een Blik op werk of Oval Keurmerk hebben of een jobcoacherkenning van UWV hebben of waarvan de individuele jobcoaches een actuele registratie hebben in het Register Loopbaancoach (voormalig Noloc Jobcoach) of het NVS-Beroepenregister voor jobcoaches. Dit is geen harde eis maar helpt om te bepalen of er sprake is van een erkende jobcoach.

Het vierde en vijfde lid is een uitwerking van de uit artikel 8a, tweede lid, onder e, sub 1, van de Participatiewet voortvloeiende verordeningsplicht. Voor het bepalen van de omvang en intensiteit van de jobcoaching wordt uitgegaan van drie begeleidingsregimes: laag, midden en hoog. Het aantal in te zetten begeleidingsuren is altijd maatwerk. Het aantal begeleidingsuren is afhankelijk van het begeleidingsregime en wordt uitgedrukt in een aantal uur per jaar/maand. De inzet van een jobcoach kent doorgaans een geleidelijke afbouw qua uren (en intensiteit).

Artikel 2.9b Jobcoach in dienst van gemeente

In voorkomende gevallen kan de gemeente een jobcoach inzetten die zij zelf in dienst heeft of die in opdracht van haar werkt. Om een goede inzet van de jobcoach te waarborgen worden kwaliteitseisen gesteld die gelijk zijn.

Artikel 2.9c Subsidie voor jobcoach in dienst van werkgever

Artikel 8a, tweede lid, onder e, onderdeel 1, van de Participatiewet bepaalt onder andere dat in de verordening moet worden geregeld hoe het college zorgdraagt voor het verstrekken van persoonlijke ondersteuning door middel van subsidieverstrekking voor jobcoaching door de werkgever. Dit artikel voorziet hierin en regelt in het tweede en derde lid welke eisen aan de jobcoach gesteld worden en wat het kader voor de hoogte van de subsidie is.

In het vijfde lid wordt gesteld dat de subsidie zonder voorafgaande verlening wordt verstrekt aan de werkgever. Dit betekent dat bij toekenning de subsidie direct definitief wordt vastgesteld en achteraf geen (vaststellings-) beschikking wordt verstuurd. De werkgever ontvangt een toekenningsbeschikking van de subsidie.

Artikel 2.9d Subsidie voor interne werkbegeleiding

Artikel 8a, tweede lid, onder e, onderdeel 1, van de Participatiewet in combinatie met artikel 10, derde lid, onder b, van de Participatiewet bepaalt onder andere dat in de verordening moet worden geregeld hoe het college zorgdraagt voor het verstrekken van persoonlijke ondersteuning in de vorm van een interne werkbegeleider door middel van subsidieverstrekking. Dit artikel regelt in het eerste, tweede en derde lid hoe dit mogelijk is, welke eisen aan de interne werkbegeleider gesteld worden en wat het kader voor de hoogte van de subsidie is.

In het vijfde lid wordt gesteld dat de subsidie zonder voorafgaande verlening wordt verstrekt aan de werkgever. Dit betekent dat bij toekenning de subsidie direct definitief wordt vastgesteld en achteraf geen (vaststellings-) beschikking wordt verstuurd. De werkgever ontvangt een toekenningsbeschikking van de subsidie.

Artikel 2.10 Algemene bepalingen voor vervoersvoorzieningen, intermediaire activiteit en meeneembare voorzieningen

Dit artikel bevat een aantal voorwaarden voor de toekenning van voorzieningen aan personen met een arbeidsbeperking.

Het is van belang dat de inzet van de persoonlijke ondersteuning en/of overige voorziening noodzakelijk is om het werk uit te kunnen voeren (a). Om een doelmatige inzet van de re-integratiemiddelen te waarborgen is er een minimale omvang verbonden aan de dienstbetrekking (b). Op het moment dat het gaat om een voorziening waarvan verwacht mag worden dat de werkgever hiervoor zelf zorgdraagt, omdat dit bijvoorbeeld voortvloeit uit de Arbo-regels, wordt de voorziening niet verstrekt op grond van deze verordening (c, d en e). De aan de voorziening(en) verbonden kosten kunnen in uitzonderlijke gevallen leiden tot het afwijzen van de gevraagde voorziening(en), op het moment dat deze kosten in geen verhouding staan tot de (maatschappelijke) baten die verbonden zijn aan de verstrekking van de voorziening(en) (f).

Artikel 2.11 Vervoersvoorziening

Met het eerste lid worden uitdrukkelijk geen reguliere vervoerskosten bedoeld. Het gaat om gevallen waarin een inwoner wegens een functionele beperking niet zonder deze voorziening naar zijn werk kan reizen. Naast de reis naar een werkplek, proefplaats of opleidingslocatie wordt in dit artikel ook de reis naar een door de gemeente ingezet re-integratie instrument bedoeld. Dit instrument kan van diverse aard zijn, denk aan een leer-werkplek, dagbesteding of therapie in het kader van re-integratie.

Waar in het tweede lid woon-werkverkeer wordt genoemd, wordt ook bedoeld vervoer naar een proefplaats, opleidingslocatie of re-integratieinstrument, zoals in de alinea hierboven beschreven.

Artikel 2.12 Noodzakelijke intermediaire activiteit bij motorische beperking

Artikel 8a, tweede lid, onder f, onderdeel 2 van de Participatiewet bepaalt dat in de verordening moet worden geregeld hoe het college zorgdraagt voor de inzet van intermediaire activiteiten. Intermediaire activiteiten zijn voorzieningen voor personen met een motorische beperking. Mensen met een structurele fysieke arbeidsbeperking hebben vaak extra ondersteuning nodig om te kunnen functioneren op de werkvloer. Bijvoorbeeld computervoorzieningen en andere hulpmiddelen.

Artikel 2.13 Meeneembare voorzieningen

Artikel 8a, tweede lid, onder f, onderdeel 3, van de Participatiewet bepaalt dat in de verordening moet worden geregeld hoe het college zorgdraagt voor het verstrekken van meeneembare voorzieningen voor de inrichting van de werkplek, de productie- en werkmethoden, de inrichting van de opleidingslocatie of de proefplaats en bij het werk of opleiding te gebruiken hulpmiddelen. Hiervoor is geen limitatieve lijst. Gedacht kan worden aan een aangepaste bureaustoel, toetsenbord, koptelefoon, enzovoort. Wat een passende voorziening is, is sterk afhankelijk van de individuele behoefte van de persoon. Dit vraagt om maatwerk. Wel gelden de voorwaarden zoals opgenomen in artikel 2.8.

Artikel 2.14 Werkplekaanpassing

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Hoofdstuk 3 Handhaving rechtmatige verstrekking

Artikel 3.1. Opdracht aan het bestuur

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 3.2: Kaders tegengaan oneigenlijk gebruik

Het beleid voor handhaving is gebaseerd op het landelijke model: de cirkel van naleving.

Dit model is opgebouwd uit vier pijlers, waarvan twee preventief en twee repressief van aard zijn:

1. goede en tijdige voorlichting over rechten en plichten;

2. het optimaliseren van de dienstverlening (creëren draagvlak voor spontane naleving PW);

3. het vroegtijdig achterhalen (detecteren) van oneigenlijk gebruik en misbruik en

4. het metterdaad straffen van oneigenlijk gebruik.

Het college werkt de pijlers genoemd in dit artikel verder uit in beleidsregels en richtlijnen voor de uitvoering.

Het rechtmatig verstrekken van uitkeringen, het voorkomen en het bestrijden van oneigenlijk gebruik van de PW, IOAW, IOAZ en Bbz is gewaarborgd door te werken naar de uitgangspunten van het landelijke model. Het college voert de vier visievelden van dat model in samenhang uit. De nadruk ligt op preventie en gedragsverandering (spontaan naleven verplichtingen). Voorkomen is beter dan genezen.

Artikel 3.3: Bevorderen rechtmatigheid

De gemeente krijgt via het inlichtingenbureau inzicht in landelijke systemen en kan hier alleen die informatie uit halen die nodig is voor de beoordeling van het recht op uitkering. Deze informatie is alleen gebaseerd op feiten en de toegang hiertoe is streng beveiligd vanuit privacy oogpunt.

Sommige informatie moet bij de aanvrager van een uitkering of uitkeringsgerechtigde opgevraagd worden. Dit doen we alleen als het nodig is, en de eigen inzage onvoldoende is.

Wanneer er twijfel ontstaat omtrent het recht op uitkering moet de gemeente dit onderzoeken. De hiervoor gebruikte onderzoeksmiddelen zullen altijd beoordeeld worden op inzet van de voor de inwoner minst belastende vorm (proportionaliteit/subsidiariteit).

3.4: Terugvorderen vastgestelde benadelingsbedragen

Het college vordert ten onrechte of tot een te hoog bedrag verleende bruto uitkering vanwege oneigenlijk gebruik van de PW, IOAW, IOAZ of Bbz 2004, in beginsel terug volgens de door het college vastgestelde beleidsregels. Deze beleidsregels voorzien mede in het afzien van het terugvorderen van (marginale) kosten van bijstand, de termijn waarover belanghebbende naar draagkracht moet terugbetalen en het matigen dan wel afboeken (kwijtschelden) van terug te vorderen kosten van bijstand.

3.5: Aangifte bij het Openbaar Ministerie

Het college kan aangifte doen van misbruik met bijstand bij het Openbaar Ministerie (OM) wanneer het benadelingsbedrag hoger is dan € 50.000,00. Wanneer het college aangifte doet bij het OM, legt zij geen boete op. Dit zou in strijd zijn met het beginsel ‘ne bis in idem’ (niet tweemaal straffen voor

hetzelfde feit). Bij de afweging van het college of er daadwerkelijk aangifte zal worden gedaan worden de gemaakte afspraken met het OM over het doen van aangifte wegens misbruik gevolgd.

Hoofdstuk 4 Afstemming

Algemeen

Met deze wijziging in de verordening wordt invulling gegeven aan de verplichtingen om regels te stellen, zoals opgenomen in artikel 8, eerste lid, onder a en c, van de Participatiewet, artikel 35, onder a en c, van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) en artikel 35, onder a en c, van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijke arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ). Op grond van deze artikelen is de raad gehouden om bij verordening regels te stellen over de bij oplegging van een maatregel te hanteren normen, voor zover die nog niet in de wet zijn neergelegd. Ook worden met deze verordening nadere regels gesteld over de maatregel wegens 'tekortschietend besef van verantwoordelijkheid'.

De reden om op dit moment met een wijziging te komen ter vervanging van de bestaande regelgeving volgt uit de ontwikkelingen in landelijke wet- en regelgeving. Zo worden de landelijke regels over maatregelen ingrijpend gewijzigd als gevolg van de Participatiewet in balans en de Wet handhaving sociale zekerheid. Ook wordt het (landelijke) Maatregelenbesluit socialezekerheidswetten gewijzigd en uitgebreid. Met het vaststellen van deze verordening wordt strijd met deze landelijke regels voorkomen.

In de memorie van toelichting bij de Wet handhaving sociale zekerheid heeft de landelijke wetgever toegelicht hoe de regels om meer bij het individuele geval passende handhavingsmaatregelen mogelijk te maken zijn bedoeld (Kamerstukken II 2024/2025, 36785, nr. 3, p. 1 en 2). Volgens de landelijke wetgever is het voor het maatschappelijk draagvlak van de sociale zekerheid belangrijk dat mensen die een uitkering nodig hebben deze ook ontvangen, maar ook dat misbruik van de sociale zekerheid wordt voorkomen en bestreden. Wanneer een regel wordt overtreden, kan handhaving nodig zijn. De Participatiewet, IOAW en IOAZ bevatten verschillende instrumenten voor handhaving. Daaronder valt ook de maatregel waar deze verordening op ziet. De maatregel is een herstelsanctie en dient als stimulans om de wettelijke verplichting alsnog na te leven of om de financiële gevolgen van het niet naleven (gedeeltelijk) terug te draaien. Deze systematiek wordt onderschreven en met deze verordening wordt beoogd deze verordening hierop te sluiten.

Artikel 4.1 Toepassingsbereik

Artikel 1 bevat een opsomming van de maatregelwaardige gedragingen waar deze verordening op ziet. Daarbij wordt verwezen naar de bepalingen in de Participatiewet, IOAW en IOAZ waarin de verplichtingen van de uitkeringsgerechtigde zijn vastgelegd. Als zo een verplichting niet wordt nagekomen, kan een maatregel aan de orde zijn. Uitzondering hierop zijn de inlichtingenplichten die op grond van de Participatiewet op de uitkeringsgerechtigde rusten (artikelen 17, eerste lid, of 36b, vierde lid, van de Participatiewet). Voor schending van de inlichtingenplicht kan geen maatregel worden opgelegd, maar wel een bestuurlijke boete op grond van artikel 18a, eerste lid, van de Participatiewet.

Artikel 4.2 Redelijke termijn bij oplegging maatregel

De redelijke termijn (artikel 2, eerste lid) beschermt de belanghebbende tegen traag optreden van de overheid. Welke termijn redelijk is, zal door het college per geval beoordeeld moeten worden. Het is van belang daarbij het herstelkarakter van de maatregel in ogenschouw te houden: naarmate het tijdsverloop sinds de constatering van de gedraging groter is, zal de maatregel in de regel minder effectief zijn voor het herstel van de situatie. Het tijdsverloop zal minder snel aanleiding zijn om af te zien van een maatregel als de gedraging veel impact heeft op het beroep op een uitkering, bijvoorbeeld bij het wegschenken van een groot vermogen.

Artikel 2, tweede lid, betreft codificatie van vaste rechtspraak van de CRvB waaruit volgt dat een maatregel niet kan worden opgelegd als het recht op uitkering inmiddels is beëindigd (CRvB 21 augustus 2007, ECLI:NL:CRVB:2007:BB2800).

Artikel 4.3 Zienswijze

Met dit artikel wordt het college vanuit het oogpunt van zorgvuldigheid verplicht tot het vragen van een zienswijze op de vastgestelde feiten of geïnventariseerde belangen (eerste lid). Uit artikel 4:8 Awb volgt reeds dat de belanghebbende in beginsel in de gelegenheid moet worden gesteld een zienswijze te geven voordat de maatregel wordt opgelegd. Het is in de eerste plaats aan het college om de relevante feiten en belangen in kaart te brengen, voordat een maatregel kan worden opgelegd. Het college informeert de belanghebbende vervolgens over de voorgenomen maatregel (tweede lid). Met het vragen van een zienswijze wordt de belanghebbende in de gelegenheid gesteld te reageren op de verzamelde kennis over de relevante feiten en de af te wegen belangen. Het college kan daarbij gerichte vragen stellen aan de belanghebbende, bijvoorbeeld of de gedraging inderdaad heeft plaatsgevonden, wat de reden daarvoor was en of er bijzondere (individuele) omstandigheden zijn die volgens de belanghebbende in de besluitvorming moeten worden betrokken.

Het college is vervolgens gehouden om de zienswijze van de belanghebbende daarop te betrekken bij de verdere voorbereiding van de maatregel. In sommige gevallen zal het vragen van een zienswijze op zichzelf al kunnen resulteren in naleving zonder dat een maatregel nodig is. In bepaalde gevallen kan van het vragen van een zienswijze worden afgezien (derde lid), namelijk als de belanghebbende eerder al zijn zienswijze naar voren kon brengen en er zich sindsdien geen nieuwe feiten of omstandigheden hebben voorgedaan (derde lid, onder a) of als de belanghebbende (expliciet) heeft aangegeven van dit recht geen gebruik te maken (derde lid, onder b). De zienswijzefase mag niet worden gebruikt om alvast bezwaar te maken tegen een voorgenomen besluit.

Artikel 4.4 Inhoud

Artikel 4 schrijft voor welke informatie de maatregel ten minste moet bevatten. Dit artikel dient als invulling of explicitering van het motiveringsvereiste dat volgt uit artikel 3:47, eerste lid, Awb.

De inhoud maakt in elk geval voor de belanghebbende inzichtelijk waarom aan hem een maatregel wordt opgelegd, wat de hoogte en duur van de maatregel is en op welke wijze rekening is gehouden met de individuele omstandigheden van de belanghebbende. Zoals aangegeven in het algemeen deel van deze toelichting moet het college per geval beoordelen of een maatregel passend is. Daarbij worden in ieder geval de aard en ernst van de overtreding, de mate van verwijtbaarheid en de mate waarin de overtreding het gevolg is van een handelen of nalaten van het college betrokken. De uitkomst van die beoordeling moet in het besluit vermeld worden.

Artikel 4.5 Tenuitvoeringlegging

Uitgangspunt is dat de maatregel ten uitvoer wordt gelegd met ingang van de kalendermaand volgend op de maand waarin de maatregel aan de belanghebbende is bekendgemaakt. De belanghebbende krijgt vanaf die maand een lager bedrag uitgekeerd. Het is wenselijk dat de financiële stimulans tot beëindiging van de overtreding zo snel mogelijk plaatsvindt. Dat past bij het herstelkarakter van de maatregel. Artikel 5 ziet ook op de gevallen waarin het niet mogelijk of niet wenselijk is om de maatregel in de eerstvolgende maand toe te passen. Voor die gevallen zijn er drie alternatieve mogelijkheden voor tenuitvoerlegging van de maatregel (artikel 5, onderdelen a tot en met c).

Onderdeel a

Soms is het niet mogelijk om het (volledige) maatregelbedrag in mindering te brengen op nog uit te keren gelden, bijvoorbeeld omdat de belanghebbende nog maar een maand of tot een beperkt bedrag uitkering zal ontvangen. Het college kan er in dergelijke gevallen voor kiezen om de maatregel met terugwerkende kracht toe te passen over de periode waarin de aan de maatregel ten grondslag liggende gedraging plaatsvond (artikel 5, onder a). Dat betekent dat het maatregelbedrag wordt teruggevorderd. De grondslag voor deze terugvordering is artikel 58, tweede lid, onder a, van de Participatiewet respectievelijk artikel 25, tweede lid, van de IOAW of artikel 25, tweede lid, van de IOAZ. Na beëindiging van de uitkering is oplegging van een maatregel niet meer mogelijk (artikel 3, tweede lid). Dat geldt ook als de redelijke termijn inmiddels is verstreken (artikel 2, eerste lid). Het college kan met de belanghebbende een betalingsregeling treffen als het direct terugbetalen van het volledige maatregelbedrag gelet op de vastgestelde aflossingscapaciteit van de belanghebbende in redelijkheid niet kan worden gevraagd. Daartoe biedt artikel 4:94 van de Awb een grondslag.

Onderdeel b

Artikel 5, onder b, geeft de mogelijkheid om de maatregel met terugwerkende kracht toe te passen vanaf de datum van toekenning van de uitkering. Op grond van artikel 44, vijfde lid, van de Participatiewet, respectievelijk 16a, vierde lid, van de IOAW en 16a, derde lid, van de IOAZ, kan de uitkering tot maximaal drie maanden met terugwerkende kracht worden toegekend. Deze mogelijkheid kan bijvoorbeeld gebruikt worden als de bijstand zelf met terugwerkende kracht wordt toegekend. De maatregel kan dan direct geëffectueerd worden over de eerste maanden waarover met terugwerkende kracht wordt uitgekeerd.

Onderdeel c

In sommige gevallen kunnen onevenredige gevolgen van de maatregel worden voorkomen door de maatregel niet direct, maar op een later moment ten uitvoer te leggen. Artikel 5, onder c, biedt voor dergelijke gevallen de mogelijkheid om de tenuitvoerlegging van de maatregel aan te houden. Latere tenuitvoerlegging is mogelijk zolang de betrokkene een uitkering ontvangt en tot maximaal drie maanden na bekendmaking van de maatregel. Daarbij is van belang dat op het moment van tenuitvoerlegging opnieuw wordt beoordeeld of het (gedeeltelijk) weigeren van de uitkering, gelet op de mogelijk gewijzigde omstandigheden van het geval, op dat moment nog steeds passend is. Na beëindiging van de uitkering is het niet (meer) mogelijk om alvast een maatregel op te leggen die op een later moment ten uitvoer wordt gelegd (CRvB 8 september 2009, ECLI:NL:CRVB:2009:BJ7732, rov. 4.2.1). Als de uitkering wordt beëindigd terwijl een reeds opgelegde maatregel nog niet (geheel) ten uitvoer is gelegd, kan het college op het moment van een nieuwe bijstandsverlening oordelen dat het resterende deel van de maatregel alsnog ten uitvoer moet worden gelegd. Een dergelijke beslissing is een nieuw besluit (nieuwe maatregel). Daarbij moet rekening worden gehouden met de redelijke termijn (artikel 2). Ook moet beoordeeld worden of oplegging van de maatregel op dat moment, mede

gelet op het herstelkarakter, nog (steeds) gerechtvaardigd is. Ten slotte wordt opgemerkt dat de mogelijkheid tot latere tenuitvoerlegging niet mag worden gebruikt om een zwaardere maatregel op te leggen. Dat kan bijvoorbeeld aan de orde zijn als de belanghebbende door een eerdere maatregel al een lagere uitkering ontvangt, waardoor de nieuwe (tweede) maatregel niet volledig geëffectueerd kan worden. Bij een dergelijke samenloop van maatregelen, mag de uitgestelde tenuitvoerlegging niet worden aangewend om daarmee alsnog het volledige maatregelbedrag op de uitkering in te houden.

Artikel 4.6 Definitie

Dit artikel bevat een opsomming van gedragingen die in ieder geval wijzen op een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid. Het gaat om gedragingen waardoor eerder, langer of tot een hoger bedrag een beroep op algemene of bijzondere bijstand wordt gedaan (gelet op artikel 5, onder a, van de Participatiewet wordt onder bijstand verstaan “algemene en bijzondere bijstand”).

Onderdeel a betreft het in de periode voorafgaande aan de bijstandsverlening verwijtbaar niet behouden van algemeen geaccepteerde arbeid. Onderdeel b ziet op het nalaten om tijdig een aanvraag te doen voor een voorliggende voorziening. Een voorliggende voorziening is een overheidsregeling of uitkering die voorliggend is aan andere voorzieningen vanuit de overheid. Voor de bijstand zijn bijvoorbeeld de WAO, WW, WIA en Wajong-regelingen voorliggend. Onderdelen c en d zien beide op het interen, maar verschillen in de wijze waarop dat interen wordt vastgesteld. Bij onderdeel c is slechts relevant hoeveel is besteed, namelijk meer dan anderhalf keer de bijstandsnorm. Het doel van de bestedingen is geen onderdeel van de toets, althans alleen als er sprake is van bijzondere omstandigheden. Bij onderdeel d moet daarentegen vastgesteld worden dat het vermogen onverantwoord is besteed, namelijk niet aan de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan. Onder onderdeel d zullen naar verwachtingen meer verschillende gedragingen vallen: zowel het eenmalig wegschenken van een groot bedrag als het over een langere periode te veel uitgeven. Onderdeel c is daarentegen enkel toepasbaar in gevallen waarin over een langere periode te veel (boven de interingsnorm) wordt uitgegeven.

Het artikel geeft geen uitputtende opsomming van gedragingen. Er kunnen ook andere gedragingen zijn, zowel voor als na het moment van bijstandsverlening, die blijk geven van een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid.

Artikel 4.7 Berekening hoogte en duur van de maatregel

Artikel 7 regelt de hoogte en duur van de maatregel wegens een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid. In alle gevallen geldt dat een maatregel in het licht van de omstandigheden van het geval een evenredige sanctie moet zijn (artikel 3:4, tweede lid, Awb). Daarbij dient in het bijzonder acht te worden geslagen op het wettelijke afwegingskader voor maatregelen (zie Kamerstukken II 2024/25, 35785, nr. 3, p. 84 en artikel 18, zesde lid, van de Participatiewet). Dit kan ertoe leiden dat bij wijze van uitzondering in het individuele geval ten gunste van de belanghebbende wordt afgeweken van de hierna genoemde standaardhoogte en duur van de maatregel. Als wordt vastgesteld dat elke vorm van verwijtbaarheid ontbreekt, wordt in ieder geval afgezien van een maatregel (artikel 18, zevende lid, onder a, van de Participatiewet).

Eerste lid

Voor het in de periode voorafgaand aan de bijstandsverlening verwijtbaar niet behouden van algemeen geaccepteerde arbeid geldt in beginsel een vaste maatregel van 100% van de uitkering voor de maximale duur van drie maanden. Bij deze gedraging is het niet of niet goed mogelijk om het

benadelingsbedrag vast te stellen. Daarom is een vast maatregelpercentage wenselijk. De duur van de maatregel wordt afgestemd op de aard en ernst van de gedraging in het individuele geval, waarbij de maximale duur drie maanden is. Zo zal ontslagname vanuit een vast dienstverband de belanghebbende over het algemeen zwaarder worden aangerekend dan ontslagname een maand voor het aflopen van een tijdelijk dienstverband.

Tweede lid

Het tweede lid ziet op de berekening van de hoogte en duur van de maatregel in de overige gevallen van tekortschietend besef van verantwoordelijkheid.

De maatregel wordt in die gevallen afgestemd op het bedrag aan bijstand waarop als gevolg van het tekortschietend besef van verantwoordelijkheid eerder, langer of tot een hoger bedrag een beroep wordt gedaan: het benadelingsbedrag. Deze aanpak past bij het herstelkarakter van de maatregel omdat dit ervoor zorgt dat het onterechte beroep op gemeenschapsgelden (de benadeling) deels wordt hersteld, door een tijdelijke verlaging van de uitkering (de maatregel). Naarmate het benadelingsbedrag hoger is, wordt met het oog op dat herstel een zwaardere maatregel opgelegd.

Een voorbeeld met fictieve bedragen ter illustratie: de belanghebbende beschikte op 1 januari 2026 over een vermogen van € 16.000. Drie maanden later, op 1 april 2026 doet hij een beroep op bijstand. Zijn vermogen is dan verminderd tot € 1.000. De toepasselijke bijstandsnorm is € 1.000, de interingsnorm is anderhalf keer de bijstandsnorm: € 1.500. Het vrijgesteld vermogen is € 1.000. Conform de interingsnorm had de belanghebbende pas na 10 maanden een beroep op bijstand hoeven te doen: (€ 16.000 – € 1.000) / € 1.500 = 10 (vermogen minus vrijgesteld vermogen, gedeeld door de interingsnorm). Het benadelingsbedrag is onder deze omstandigheden het aantal maanden dat de belanghebbende te vroeg een beroep op bijstand doet (10 – 3 = 7) vermenigvuldigd met de bijstandsnorm: 7 x € 1.000 = € 7.000. Uit artikel 7, tweede lid, volgt dat bij een benadelingsbedrag van meer dan € 5.000 de maatregel wordt vastgesteld op 100% van de uitkering gedurende maximaal 6 maanden. Het maatregelbedrag mag daarbij nooit hoger zijn dan het benadelingsbedrag.

Hoofdstuk 5 Inkomensvoorzieningen

In dit hoofdstuk worden regels gegeven over inkomensvoorzieningen, die op grond van artikel 35, 36 Participatiewet en artikel 149 Gemeentewet kunnen worden verstrekt, in aanvulling op een laag inkomen. Het doel van deze voorzieningen is tweeledig:

1. De maatschappelijke participatie van inwoners (en hun eventuele kinderen) bevorderen. En daarmee kansenongelijkheid te verminderen;
2. Inwoners die langdurig van een laag inkomen rond moeten komen in staat stellen om vervangingsuitgaven en onvoorziene kosten te kunnen betalen zonder in de schulden te raken.

Algemene bepalingen

Artikel 5.1 Aanvraag

Dit artikel bepaalt dat een aanvraag voor een inkomensvoorziening moet worden gedaan met een door het college vastgesteld aanvraagformulier of langs de digitale weg, die door het college is opengesteld. Een dergelijke aanvraag wordt aangemerkt als een aanvraag zoals bedoeld in afdeling 4.1.1. van de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

Artikel 5.2 Aanvullende definitie Inkomen

Als beslag gelegd is op het inkomen van de inwoner, kan deze niet meer over dat deel van het inkomen beschikken. Bij de bepaling van het inkomen in dit hoofdstuk (teneinde vast te kunnen stellen of de inwoner voldoet aan de vereisten voor een laag inkomen) wordt dit deel dan ook niet meegenomen.

Individuele inkomenstoeslag

In aanvulling op de wettelijke regels in artikel 36 Participatiewet, moet de gemeenteraad in ieder geval bij verordening regels stellen over de hoogte van de individuele inkomenstoeslag en de manier waarop invulling wordt gegeven aan de begrippen langdurig en laag inkomen (artikel 8 lid 2 Participatiewet).

In artikel 36 Participatiewet is de de inkomenstoeslag al uitvoerig geregeld. Hier is bijvoorbeeld vastgelegd dat de inwoner een beperkt vermogen mag hebben (artikel 34 van de wet) om in aanmerking te komen voor de toeslag. De aanvullende gemeentelijke regels in deze verordening zijn daarom beperkt gehouden. In de nadere regels individuele inkomenstoeslag heeft het college verder invulling gegeven aan wettelijke voorwaarden, bijvoorbeeld de voorwaarde dat ‘geen uitzicht op inkomensverbetering’ mag bestaan.

Ook inkomsten uit zelfstandigheid, zowel van in het geval van een fulltime ondernemer als in het geval van een parttime ondernemer, worden meegenomen als inkomen.

Artikel 5.3 Langdurig laag inkomen

De vraag of het inkomen van een persoon gedurende de periode van 5 jaar voorafgaand aan de aanvraag niet hoger is dan het langdurig lage inkomen van 100% van de toepasselijke bijstandsnorm, zal volgens de rechtspraak niet al te formeel mogen worden beoordeeld. Een marginale overschrijding van maximaal €5,00 per maand van dit lage inkomen kan worden genegeerd.

Artikel 5.4: Hoogte individuele inkomenstoeslag

Bij de hoogte van de individuele inkomenstoeslag wordt onderscheid gemaakt tussen een alleenstaande, een alleenstaande ouder en gehuwden, waarbij binnen de term gehuwden onderscheid wordt gemaakt tussen gehuwden met ten laste komende kinderen en gehuwden zonder ten laste komende kinderen. *Gehuwden*

Bij gehuwden moet in het oog worden gehouden dat het recht op individuele inkomenstoeslag de gehuwden gezamenlijk toekomt. Worden personen op de peildatum als gehuwden aangemerkt, dan moeten beide gehuwden voldoen aan de voorwaarden van artikel 36, eerste lid, van de Participatiewet. Voldoet één van hen niet aan deze voorwaarden, dan bestaat voor beiden geen recht op individuele inkomenstoeslag.

Is één van de echtgenoten uitgesloten van het recht op individuele inkomenstoeslag, anders dan vanwege het niet voldoen aan de voorwaarden van artikel 36, eerste lid, van de Participatiewet, dan komt de rechthebbende partner wel in aanmerking voor een individuele inkomenstoeslag.
Het gaat hier om een partner die op een van de in artikelen 11 of 13, eerste lid, van de Participatiewet genoemde gronden geen recht heeft op bijstand. Als slechts één partner recht heeft op individuele inkomenstoeslag, komt deze rechthebbende partner in aanmerking voor een individuele

inkomenstoeslag naar de hoogte die voor hem als alleenstaande of alleenstaande ouder zou gelden. Dat is geregeld in het tweede lid.

Artikel 5.5 Uitvoering

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Gelrepas

Artikel 5.7 Doelgroep

Dit artikel omschrijft in de leden 1 t/m 6 wie tot de doelgroep van de Gelrepas behoren. De pas is bedoeld is voor inwoners die als gevolg van een laag inkomen niet deel kunnen nemen aan sport, cultuur, recreatie en educatie. Zelfstandig ondernemers met een laag inkomen behoren nadrukkelijk ook tot de doelgroep.

In het eerste lid is het uitgangspunt met betrekking tot het inwonerscriterium het adres zoals geregistreerd in de Basisregistratie Personen (BRP) van de gemeente. In het geval van minderjarige kinderen kan daarvan afgeweken worden, bijvoorbeeld als een kind elders staat ingeschreven maar feitelijk in de gemeente verblijft. In geval van co-ouderschap gaan we uit van adres van de ouder waar het kind staat geregistreerd. We sluiten daarmee aan bij de regelgeving van de Belastingdienst; het is deze ouder die de kinderbijslag voor het kind ontvangt.

Het tweede lid regelt dat het recht op de Gelrepas zich via de ouders uitstrekt over de minderjarige kinderen. Er zijn situaties waarin voor kinderen een afzonderlijk recht op de Gelrepas bestaat. Het gaat dan om kinderen in een opvangsituatie (een instelling) die in financiële zin niet terug kunnen vallen op hun ouders. En die ook niet terug kunnen vallen op het inkomen van de voogd of gezaghouder. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om kinderen in jeugdzorg met verblijf. Of om kinderen met een handicap die op een woon/zorg locatie verblijven. Het gaat in de eerste plaats om instellingen binnen de gemeente.

In lid drie en vier worden er afwijkende inkomensnormen gehanteerd voor volwassenen en minderjarige kinderen. We vinden dat kinderen te allen tijde moeten kunnen participeren. Daarom geldt voor hen (via hun ouders) een hogere inkomensgrens. De kostendelersnorm is niet van toepassing omdat de kosten die in dat geval gedeeld kunnen worden met medebewoners, geen betrekking hebben op de kosten waarin de Gelrepas voorziet (sport, cultuur, recreatie en educatie).

In lid vijf staat dat zelfstandigen of parttime ondernemers ook recht kunnen hebben op de Gelrepas hebben als zij voldoen aan de criteria met betrekking tot inkomen en vermogen. Bij de bepaling van het vermogen sluiten we aan bij de regels in het Bbz. Ook voor de berekening van het inkomen sluiten we aan bij de Bbz.

Het zesde lid regelt dat Inwoners (en hun minderjarige kinderen) die deelnemen aan een wettelijk of minnelijk schuldentraject hebben ongeacht hun inkomen recht op de Gelrepas. We sluiten hiermee aan bij het beleid van de gezamenlijke Gelrepas gemeenten. Dit recht geldt gedurende de looptijd van het traject. Inwoners die deelnemen aan een minnelijk traject krijgen de pas automatisch (ambtshalve). Dit wordt in de nadere regels uitgewerkt.

In lid zeven wordt beschreven wie nadrukkelijk niet tot de doelgroep van de Gelrepas behoren.

a. Studenten die recht hebben op studiefinanciering behoren niet tot de doelgroep van de Gelrepas. Zij hebben naast het inkomen uit studiefinanciering de mogelijkheid om met een bijbaan (extra) inkomsten te genereren om deel te nemen activiteiten die onder het doel van

de Gelrepas vallen. Daarnaast kunnen zij via hun studentenkaart korting krijgen op sociale, sport, culturele en educatieve activiteiten. Studenten die geen recht hebben op studiefinanciering (in de praktijk studenten van 30 jaar en ouder) kunnen wel recht op de Gelrepas hebben, afhankelijk van hun financiële situatie (deze aanvragen worden getoetst aan de van toepassing zijnde inkomensnormen).

b. Een inwoner met een te hoog vermogen heeft geen recht op de Gelrepas. We sluiten aan de bepalingen zoals opgenomen in artikel 34 de participatiewet. Voor zelfstandig ondernemers sluiten we aan bij de regels rondom vermogensbepaling uit het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen. Het vermogen (overwaarde) in de eigen woning wordt niet meegenomen in de vermogensvaststelling.
c. Voor statushouders (en hun kinderen) die in de gemeente opgevangen worden, geldt dat zij alleen tot de doelgroep kunnen behoren als zij aan de gemeente 'gekoppeld' zijn, en daarmee daadwerkelijk (zelfstandig) in de gemeente gehuisvest gaan worden. Voor deze inwoners is het belangrijk dat zij ook op sportief en cultureel vlak deel kunnen nemen aan onze samenleving.
d. Inwoners die alleen een briefadres in de gemeente hebben, zijn niet feitelijk woonachtig in de gemeente. Zij hebben daarom geen recht op de pas.

Artikel 5.8 Hoogte tegoed

Het tegoed op de pas is persoonsgebonden en niet overdraagbaar. Het tegoed is een bijdrage aan de kosten voor sport, cultuur, recreatie en educatie. Het tegoed zal niet in alle gevallen volledig dekkend zijn voor de kosten die de inwoner maakt. In dat geval wordt de inwoner geacht het resterend bedrag uit eigen middelen te betalen. De hoogte van het tegoed is afgestemd op de leeftijd van de pashouder. De gemeente vindt het belangrijk dat kinderen maximaal kunnen participeren (contributie van een club of vereniging, zwemles, uitjes en recreatie etc). Het tegoed voor kinderen is daarom hoger dan het tegoed van volwassenen. Het tegoed voor senioren is lager dan dat van volwassenen; senioren kunnen vaak van een leeftijdskorting gebruik maken.

Artikel 5.9 Uitvoering

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Hoofdstuk 6 Slotbepalingen en inwerkingtreding

Artikel 6.1 Inwerkingtreding en intrekking oude verordeningen

Dit artikel regelt de formele inwerkingtreding van de nieuwe verzamelverordening en de gelijktijdige intrekking van de bestaande verordeningen op het terrein van werk en inkomen.
De inwerkingtreding is vastgesteld op 1 januari 2026.
Tegelijkertijd worden zeven bestaande verordeningen ingetrokken. De opgesomde verordeningen zijn inhoudelijk verwerkt in de nieuwe verzamelverordening.

Artikel 6.2 Overgangsrecht

Dit artikel regelt de overgang van het oude naar het nieuwe recht. Hiermee wordt rechtszekerheid geboden aan inwoners.

In het eerste lid wordt bepaald dat lopende voorzieningen en/of uitkeringen die zijn verstrekt op grond van de ingetrokken verordeningen doorlopen.

In het tweede lid wordt geregeld dat aanvragen die zijn ingediend voor 1 januari 2026 nog worden beoordeeld aan de hand van de oude regels. Dit voorkomt dat aanvragers worden geconfronteerd met veranderende regels tijdens de behandeling van hun aanvraag.

In lid drie wordt bepaald dat indien de nieuwe verordening gunstiger is voor de inwoner, het college dan het nieuwe recht toepast, ook als het oude recht formeel nog van toepassing is. Dit is een uiting van de menselijke maat en maatwerk binnen de uitvoering.

In lid vier is opgenomen dat bezwaarschriften tegen besluiten die zijn genomen onder de oude verordeningen volgens het oude recht beoordeeld worden.

Artikel 6.3 Citeertitel

Dit artikel vereist geen toelichting.